

# Van Hei naar Turf



Afgiftekantoor Wachtebeke, toelatingsnummer P109112  
V.u. Griet Buyse, Schuilferstraat 34 C, 9031 Drogenen



# Inhoud

Succesvolle fietszoektocht.....	3
Activiteiten winter 2022– 2023.....	4
Eentje met grote grijze oren .....	6
Tuinafval hoort niet thuis in de natuur.....	7
Reigers, een klein familieportret .....	8
De geuren en kleuren van het Heidebos .....	10
Heidebossprokkel .....	14
De Zandberg groeit .....	15
De Zandberg opgekuist .....	15
Terugblik op 25 Heidebos .....	16
Succesvolle bomen– en struikenverkoop .....	20

## Lidgeld

Het lidgeld van Natuurpunt bedraagt 38 euro per gezin. Als lid krijg je het tijdschrift Natuur.blad en dit afdelingstijdschrift, geniet je van een aanzienlijke korting op producten uit de Natuurpunt Winkel en neem je gratis deel aan geleide wandelingen. Over deze en nog andere voordelen die je hebt als Natuurpuntlid, lees je meer in Natuur.blad of op [www.natuurpunt.be](http://www.natuurpunt.be). Leden kunnen zich abonneren op Natuur.focus, het natuurhistorisch tijdschrift en/ of Natuur.oriolus, het tijdschrift over vogels. Een abonnement voor één van beide kost 14 euro bovenop het lidmaatschap, voor beide geniet je 20% korting. Lidgeld en / of abonnementsgeld kan je storten op IBAN: BE17 2300 0442 3321 met vermelding van naam of lidnummer (voor de hernieuwingen) en Natuur.focus en / of Natuur.oriolus (voor de abonnementen).

## Werkten mee

Griet Buyse, Sabine De Pauw, Gert Du Cheyne, Marc Geerinck, Frans Goris, Ilse Theunis, Peter Wesemael

## Foto's

Foto's: zie binnenin tijdschrift  
Foto voorpagina: Kinderen tijdens de kindervandeling 25 jaar Heidebos, Foto: Robby Reynebeau

## Samenstelling & layout

Sabine De Pauw en Griet Buyse

## Redactieadres

Griet Buyse, Schuiterstraat 34C,  
9031 Drongen, 09 329 55 45, 0478  
23 22 19, [griet.buyse@gmail.com](mailto:griet.buyse@gmail.com)

## Steun

Steun de projecten van Moervaart-Zuidlede. Een gift is fiscaal aftrekbaar vanaf 40,00 euro (alle giften in één jaar aan Natuurpunt vzw worden samengeteld).

Rekeningnummer IBAN BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer vzw.

Vermeld één van onze projectnummers:

- **Moervaart-Zuidlede 3617**
- **Heidebos 6636**
- **Turfmeersen 6113**
- **Reepkens 6119**
- **Zandberg 6668**

## Succesvolle en prachtige fietszoektocht langs onze natuurgebieden

FRANS GORIS

Het is ondertussen een traditie. Al voor de 23<sup>ste</sup> keer organiseerden we een zomerse fietszoektocht, ditmaal langs onze belangrijkste natuurgebieden. De zomer was warm en het te volgen pad liep ook wel voor een stuk over hobbelige kasseien. Dat weerhield de echte fietsers en zoektocht liefhebbers niet om deel te nemen en aandachtig te zoeken naar antwoorden op de vragen.

Van al die deelnemers daagden er een 50-tal op voor de prijsuitreiking in het Wachtebeekse Cultuurcentrum. Allemaal benieuwd hoeveel vragen ze correct beantwoord hadden. Vogelkenner Gert Du Cheyne vergastte het publiek op een relaas over zijn bezoeken aan Finland, met talloze mooie vogelfoto's en bijhorende uitleg. Dan was het woord aan Norbert als coördinator van de fietszoektocht om de vragen te overlopen. Natuurlijk waren er weer betwistbare antwoorden, maar daarvoor zijn er 'juryleden' om over de juistheid te beslissen. Een schiftingsvraag was nodig om te bepalen wie als eerste eindigde, dus ook eerst een prijs mocht kiezen. En iedere aanwezige deelnemer ging tevreden met een prijs naar huis. Wat napraten met een drankje, om dan weer uit te kijken naar de zoektocht van volgend jaar.



Foto's: Griet Buyse

# Winteractiviteiten

## Zondag 22 januari 2023 Winterwandeling in de Turfmeersen

We wandelen door de MOERVAARTDEPRESSIE naar de TURFMEERSEN. Onderweg en in het natuurgebied doen we zoveel mogelijk winterse observaties. Op de Turfmeersen bekijken we de Moereloop en de resultaten van het beheer.

Een verrekijker is een goede hulp. Stevige wandelschoenen (bij regenweer zelfs laarzen) zijn aangewezen.

Afsluiten doen we in de schuur met mogelijkheid tot warme soep, koffie en gebak en een drankje, waaronder het Natuurpuntbier: Gageleer.

### Tijdig inschrijven is noodzakelijk!

Inschrijven via [www.heidebos.be/kalender](http://www.heidebos.be/kalender)

Kom je met meerdere personen van hetzelfde gezin, dient ieder gezinslid zich individueel in te schrijven.

**Afspraak:** Terwestbrug, Prijckestraat Einde straat, over de Moervaart, 9180 Moerbeke

**Meer informatie en gids:** Marc Martens, 09 345 78 63, 0468 300 310, [marcmartens1953@hotmail.com](mailto:marcmartens1953@hotmail.com)



## Zondag 12 februari 2023 Winterse ontmoeting in het Heidebos en algemene vergadering

Bij aanvang van het nieuwe jaar organiseren wij traditiegetrouw een algemene ledenvergadering waar alle leden welkom zijn. Tijdens een mooie wandeling door het Heidebos lichten we onze werking toe.

Tijdens de algemene vergadering overlopen we kort hoe 2022 was en blikken we vooruit naar 2023. Beheer, biodiversiteit alsook financiële aspecten van onze afdeling komen aan bod.

Ben je lid van Natuurpunt, bestuurslid, vrijwilliger, sympathisant, donateur of gewoon geïnteresseerd in onze lokale werking? Dan ben je van harte welkom!

**Afspraak:** Parking 2, Knokkestraat, Wachtebeke Van 14u-16u30

**Meer informatie:** Griet Buyse, 0478 23 22 19, [griet.buyse@gmail.com](mailto:griet.buyse@gmail.com) of Marc Martens, 09 345 78 63, 0468 300 310, [marcmartens1953@hotmail.com](mailto:marcmartens1953@hotmail.com)

**Ontving jij in december de laatste editie van het ledenmagazine Natuur.blad voor dit jaar? Daar zat ook je lidkaart voor 2023 bij! Hou die zeker goed bij.**

Ben je lid via **domiciliëring**, dan hoef je niets te doen. Je steun aan de natuur loopt volgend jaar verder. Bedankt!

Ben je lid via **overschrijving**, dan vind je bij je lidkaart ook een uitnodiging om je lidgeld over te schrijven. Regel je het liever digitaal? Dat kan op [www.natuurpunt.be/hernieuwen](http://www.natuurpunt.be/hernieuwen). Bedankt dat we ook volgend jaar weer op je steun mogen rekenen.

## Paddenoverzet

In Lochtisti wordt een 7e paddenoverzet georganiseerd in Beervelde, Lochristi en Zaffelare in samenwerking met de gemeente Lochristi. De actie gaat door van 10 februari tot 27 maart 2023. Wil je graag mee padjes helpen over zetten? Zowel kinderen als volwassenen zijn van harte welkom.

Waar zetten we over in **Lochristi**? Brandstraat, Bosmansdreef en de Nieuwstraat. Via mail en ter plaatse krijg je een woordje uitleg. Interesse? Geef je op als vrijwilliger via [natuurpunt.lochristi@heidebos.be](mailto:natuurpunt.lochristi@heidebos.be) en geef aan welk gebied je voorkeur heeft. Vermelding van je adres en telefoon is handig. De gemeente zorgt voor onze veiligheid via nadarhekken, snelheidsbepalingen en een aangepast verkeersreglement.

Ook in **Wachtebeke** worden padden overgezet, ter hoogte van de Langelede. Meer informatie: Marc Martens, 09 345 78 63, 0468 300 310, [marcmartens1953@hotmail.com](mailto:marcmartens1953@hotmail.com)

**Op 31 januari wordt in Wachtebeke een info-avond georganiseerd over de paddenoverzet.**



## Zondag 19 maart Op kraambezoek bij de reigers van Puyenbroeck

Reigers maken grote nesten hoog in de bomen, die ze elk jaar opnieuw gebruiken. Ze broeden in kolonies. Ook in Puyenbroeck is zo een kolonie. Ze eten vis, maar ook allerlei andere kleine dieren. Ze zijn verwant aan de zil-verreiger, roerdomp, kwak en woudaap. Tijdens deze wandeling kom je dit alles en nog veel meer te weten over deze prachtige vogels. Als je ze goed wil zien, is een verrekijker handig. Stevige wandelschoenen zullen ook van pas komen. De wandeling duurt ongeveer twee uur.

Deze wandeling wordt georganiseerd samen met het provinciaal domein Puyenbroeck.

**Inschrijving verplicht** via: 09 342 42 17 of [puyenbroeck.educatie@oost-vlaanderen.be](mailto:puyenbroeck.educatie@oost-vlaanderen.be)

**Waar:** Ingang Sportcomplex Parking 2 Provinciaal domein Puyenbroeck, Stenenbrug, Wachtebeke

**Wanneer:** 19 maart, 14-16u

**Zie ook artikel pagina 8-9.**

## Verhoging bijdrage lidmaatschap

Het leven wordt in sneltempo duurder.

Ook als natuurvereniging ontsnappen we daar niet aan. Daarom besliste het bestuur van Natuurpunt (nationaal) om het lidgeld voor 2023 te indexeren vanaf 1 december 2022. Het lidmaatschap wordt € 38 per jaar.

Leden vormen de basis voor de werking van Natuurpunt. Hoe meer leden, hoe sterker we staan.

Bedankt om de natuur te blijven steunen met jouw lidmaatschap!



## Steek jij ook de handen uit de mouwen?

Elke maand organiseren we meerdere dagen om in de natuur te werken. Keuzes te over!

**Elke tweede en vierde zaterdag** van de maand werken we in één van onze gebieden: onze **natuurzorgdagen**.

**Elke eerste en derde zaterdag** dragen we specifiek zorg voor de **heide in het Heidebos**: onze **heidezorgdagen** (van begin oktober tot eind maart, daarna rust wegens broedseizoen).

**Elke vierde maandag** van de maand klussen we, op maandag ;-).

We verwelkomen je heel graag! We zorgen ervoor dat het gezellig (samen)werken is!

Aanspreekpunt voor de **maandagen**: Thierry Van Driessche, [thiery.van.driessche@telenet.be](mailto:thiery.van.driessche@telenet.be)

Aanspreekpunt voor de **zaterdag**:

[heidezorg@heidebos.be](mailto:heidezorg@heidebos.be) (1ste en 3de zaterdag, telkens op namiddag, 13-17u) of [natuurzorg@heidebos.be](mailto:natuurzorg@heidebos.be) (2de en 4de zaterdag, halve of hele dag mogelijk) of Marc Geerinck, 0473 33 50 38 of (algemeen) Annemie Philips, 0494 15 28 54, [beheer.heidebos@gmail.com](mailto:beheer.heidebos@gmail.com)

Tijdens de **natuurzorgdagen** staan vaak erg gevarieerde werken op het programma van onze natuurzorgdagen.

Afsluitingen herstellen, bomen knotten, hout sorteren en zagen, infrastructuur kuisen en herstellen, werken aan de poel, maaisel afvoeren, maaien, Amerikaanse vogelkers verwijderen, vervallen koterijen opruimen, afsluiting vrijmaken van overhangende struiken,...

Bij de **heidezorgdagen** focussen we ons op de zorg voor de heide.

De bedoeling is om elke keer een stukje heide grondig te verzorgen. De voornaamste taken zijn: strooisel verwijderen, ongewenste begroeiing verwijderen, boomstammetjes stapelen voor insecten en levendbarende hagedis.

Twee dingen zijn zeker: vele handen maken het werk licht(er) en samen werken in de natuur is gezellig! Dank aan al wie heel soms of vaak een handje komt toesteken!





# Eentje met grote grijze oren

TEKST EN FOTO: FRANS GORIS

**Al heel wat jaren monitoren we tijdens de zomer het uitvliegen van de vleermuizen buiten aan de kerk van Overslag (Wachtebeke).**

Deze kerk staat immers te boek als de enige gekende plaats in Oost-Vlaanderen waar de vleermuissoort grijze grootoorvleermuis een kolonie heeft. Deze locatie is daarom ook opgenomen in het Vlaams Meetnet Vleermuizen. De vraag is elk jaar weer: zijn ze er nog, of niet? Want ze zijn niet erg talrijk meer.

## Op zoek naar grijze grootoren

Nu is het niet makkelijk om bij het uitvliegen op te maken of het over de gewone grootoorvleermuis gaat, of de grijze. Visueel in het donker al zeker niet en ook op basis van het geluidsspectrogram kan je het onderscheid tussen beiden nauwelijks maken. Dat spectrum is quasi hetzelfde.

## Ondersteuning uit Nederland

Om uitsluitel te bieden hebben we deze zomer, in samenwerking met onze collega's van het Team

zoldertellingen vleermuizen – Zeeland, een zolderinspectie gedaan. Daarbij gebruiken we warmtekijkers om ze te vinden. Het was warm op de zolder en dan werkt een warmtekijker niet zo scherp, maar we hebben toch met zekerheid 3 grijze grootoren gevonden.

## Laatvliegers

En alhoewel we weten dat de laatvliegers, een andere vleermuisensoort, op de zolder in de meerderheid zijn hebben we die deze keer niet gevonden. Vorig jaar namen wij als Natuurpunt keutels mee voor DNA-analyse. De Zeeuwen deden dit jaar hetzelfde.

Dat laat toe te bepalen welke soorten er wonen.

## Overslagkerk: van kerk naar brouwerij

De kerk is ondertussen een café geworden, gelegenheid om nadien samen een eco-biertje te drinken van de Broers brouwerij. Broers huurt nu de kerk en gaat zijn brouwerij binnenkort in de kerk installeren.





# Tuinafval niet welkom in de natuur

TEKST EN FOTO'S: ILSE THEUNIS

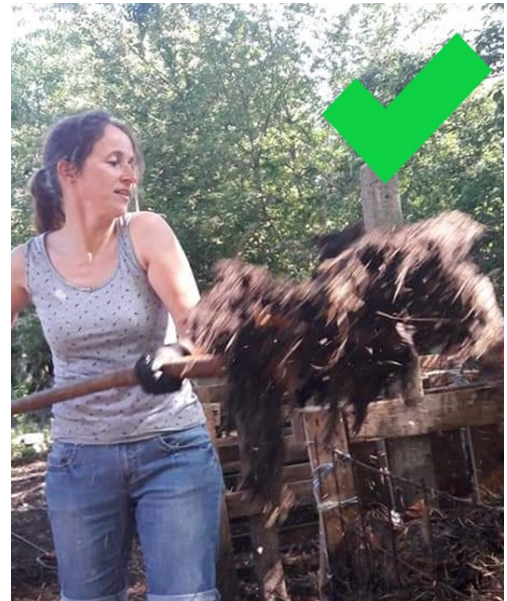


**We zien tot onze spijt dat er aan de rand van onze natuurgebieden regelmatig tuinafval wordt gedumpt. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Hier lees je waarom dit niet goed is en wat mogelijke alternatieven zijn. Dan zijn jullie als lid van Natuurpunt al gewapend met goede informatie.**

**Tuinafval is toch afval uit de natuur, dus waarom zou het niet in de natuur weggegooid mogen worden?**

Het weggooiën van tuinafval in de natuur is erg schadelijk voor natuurgebieden. Tuinafval is rijk aan voedings- en meststoffen en dat hoort nu juist niet thuis in de natuur. Want in dat voedselrijke tuinafval gaan niet gewenste planten groeien. Deze planten gaan woekeren en verdringen de zeldzame planten in onze natuurgebieden. Regelmatig zitten bij dat tuinafval ook exotische, niet gewenste planten. Die groeien ontzettend snel en verdringen de inheemse planten. Denk hierbij aan de Japanse duizendknoop en reuzenbalsemien. In veel natuurgebieden en bermen moeten deze soorten bestreden worden. Vaak duurt het jaren om ze weer weg te krijgen of geraak je er nooit meer van af.

Het dumpen van tuinafval kan ook risico's meebrengen voor de dieren, ze kunnen er ziek van worden en zelfs sterven. Onze gallowayrunderen in het Heidebos zien we dagelijks, en kunnen we uiteraard snel helpen. Maar (schadelijk) tuinafval kan ook voor reeën, vossen en andere dieren een risico inhouden.



**Een mogelijke oplossing?**

Er zijn verschillende milieuvriendelijke alternatieven, zoals thuiscomposteren of mulchen of tuinafval naar het dichtstbijzijnde recyclagepark brengen als er geen plaats meer is in de GFT-bak of composthoop. Een bloemenweide maken van je grasveld kan ook interessant zijn. Dan spaar je niet alleen tijd omdat je niet meer moet maaien. De vlinders en bijtjes zullen je ook dankbaar zijn. Met snoeiafval kan je bijvoorbeeld een takkenwal maken met de grote takken, ideale schuilplaats voor kleine vogeltjes. Ook insecten kunnen er hun hartje ophalen. Takken uit de tuin kan je ook hakselen en dan verwerken in je tuin, in je bloemenperken om het vocht langer vast te houden. Er een wandelpad mee aanleggen is ook wel leuk. De kleine takken kan je gebruiken voor je composthoop of -vat, die je onder een boom, half beschut tegen zon en regen, plaatst. Door de combinatie van grof en fijn materiaal, slap en stevig, koolstofrijk (zaagsel, snoeihout, stro, boombladeren) en stikstofrijk (gras, mest, tuinafval) en voldoende vochtigheid, maak je het ideale compost, voor je eigen moestuintje. Niets zo lekker als eigen gekweekte groentjes!

Meer info onder andere bij  
[www.idm.be/minder-afval/in-de-tuin](http://www.idm.be/minder-afval/in-de-tuin)  
[www.natuurpunt.be/maak-van-je-tuin-een-natuurgebied](http://www.natuurpunt.be/maak-van-je-tuin-een-natuurgebied)



# Reigers: een klein familieportret

TEKST EN FOTO'S: PETER WESEMAEL

Op kraambezoek gaan bij de reigers is onder onze jaarlijkse activiteiten al een heuse voorjaarsklassieker. Gemakshalve spreken we daarbij gewoon over reigers, maar we hebben het dan duidelijk over de blauwe reiger. Die is voorlopig immers de enige uit de reigerfamilie die in ons werkingsgebied tot broeden komt. Maar wie weet komt daar op termijn wel verandering in? Sommige reigersoorten zijn immers aan een opmars in Vlaanderen bezig. Met wat geluk kun je in ieder geval ook nu al in onze omgeving nog andere reigersoorten waarnemen.

Daarom, een klein familieportret.



Blauwe reiger

## Familie of niet?

Reigers zijn relatief grote vogels met een lange hals, lange poten en een stevige snavel. Maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat alle vogels met die kenmerken ook reigers zijn. Ooievaars, ibissen, lepelaars en kraanvogels zijn niet welkom op een reigerfamiliefeest. Die behoren tot andere families. Ibissen en lepelaars worden al snel uitgesloten omwille van hun bijzondere snavelvorm. En

ooievaars en kraanvogels vallen uiteindelijk ook door de mand door hun manier van vliegen. Dat doen ze namelijk met uitgestrekte nek, terwijl reigers dit met hun nek ingetrokken doen.

## Familie in de wereld

Maar toch is de reigerfamilie nog groot genoeg: ze telt wereldwijd zo 'n 66 soorten, die best nog wat kunnen verschillen in uiterlijk. Neem bijvoorbeeld de grootte. De woudaapjes zijn de kleinste reigersoorten. Ons woudaapje heeft maar een gemiddelde lengte tussen de 33 en 38 centimeter. Heel wat kleiner dus dan 's werelds grootste reiger, de reuzenreiger, die dankzij zijn lengte van 120 tot 152 cm ook wel **Goliathreiger** wordt genoemd. Maar om die tegen te komen moet je wel in Afrika zijn.

## Familie in Vlaanderen

Bij ons is de reigerfamilie vertegenwoordigd door een achttal soorten. Naast de blauwe reiger zijn dit de purperreiger, grote zilverreiger, kleine zilverreiger, koereiger, roerdomp, woudaap en kwak.

De **purperreiger** lijkt het meest op een blauwe reiger, maar is donkerder, iets kleiner en vooral slanker (sierlijker). Het is een onregelmatige broedvogel in Vlaanderen die voornamelijk verborgen leeft in uitgestrekte, ondiepe moerassen met rietvelden.



Purperreiger

De purperreigers die in Nederland broeden trekken 's winters naar het zuiden en zijn op hun heen- en terugtocht dan ook wel bij ons te zien.



Grote zilverreiger

Nog niet zo lang geleden was het een zeldzaamheid om in Vlaanderen een witte reiger aan te treffen. Maar tegenwoordig kan je al uit een menukaart van drie soorten kiezen. Hoewel het meestal om een **grote zilverreiger** zal gaan. Ook die broeden al volop in Nederland, maar bij ons gaat het om (steeds meer) overwinteraars. Op de weilanden in de omgeving van Puyenbroeck heb je in de winterperiode veel kans om ze aan te treffen.



Kleine zilverreiger

De **kleine zilverreiger** is inderdaad een stuk kleiner dan zijn grotere en talrijkere naamgenoot. Maar in het veld is grootte niet altijd zo'n duidelijk kenmerk. Dus om twijfel uit te sluiten kijk je best naar poten en snavel. De kleine variant is te herkennen aan zijn zwarte snavel (de grote heeft een gele snavel) en aan de zwarte benen met contrasterende gele poten. In de Zwinbosjes zijn er broedgevallen sinds 1995. Daarnaast zijn er recenter ook nog verspreide broedgevallen in Vlaanderen.

Maar de witte reigersoort met de spectaculairste opmars is wel de **koereiger**. Deze kleine reiger heeft ook een oranje snavel en heeft zijn naam niet gestolen. Je ziet hem zeer vaak in gezelschap van koeien of ander vee, waar hij dankbaar gebruik maakt van de door het vee



Koereiger

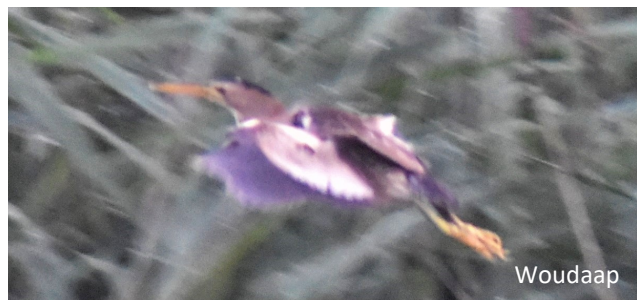
opgeschrikte insecten. Deze van oorsprong Afrikaanse soort is zich sinds het begin van de 20-ste eeuw langzaam over de hele wereld aan het verspreiden. Ook deze reiger kwam eerst in het Zwin tot broeden (tussen 1997 en 2002). Maar daarna was het wachten tot 2020 op een nieuw broedgeval, nl. in De Blankaart. Maar als overwinteraar of doortrekker kan je hem ook op andere plaatsen in Vlaanderen steeds meer ontmoeten.

Een **roerdomp** zal je niet zo gemakkelijk te zien krijgen. Deze kleine, bruinachtige reiger is perfect gecamoufleerd voor een verborgen leven in het riet. Het is bovendien ook een zeer schaarse broedvogel in Vlaanderen (vnl. in het Limburgs vijvergebied). Bij de inrichting van de wetlands langs de Schelde voor het Sigmaplans is de roerdomp wel een zogenaamde doelsoort. Onder andere aan de Paardenweide te Berlare, is hij er 's winters al vaak goed waar te nemen.



Roerdomp

De **woudaap** leeft eveneens verborgen in het riet en is dan ook nog eens een pak kleiner. Hij is nauwelijks zo groot als een waterhoen. Het is eveneens een schaarse broedvogel die dat vooral in Limburg doet. Maar dichterbij is het Molsbroek ook soms een broedplaats. Van het broedgeval in 2020 is een prachtig internetfilmpje te zien. Geef in Google maar eens de zoektermen "Youtube broedgeval woudaap groot molsbroek" in!



Woudaap

De **kwak** tenslotte werd vroeger ook wel nachtreiger genoemd, omdat hij meer dan de andere reigers 's nachts naar voedsel zoekt. Hij broedt in zeer kleine aantallen in Vlaanderen. Maar zowel in 2021 als in 2022 was er een succesvol broedgeval aan het Donkmeer te Berlare. En in het nieuwe Sigmagebied Grote Wal te Hamme en waarschijnlijk ook in de buurt van de Moervaart (Linie/Moervaartmeersen) was dit in 2022 ook al het geval.



Kwak



# De geuren en kleuren van het Heidebos

TEKST: SABINE DE PAUW

FOTO'S: Gert Du Cheyne, Sabine De Pauw, Paul Decuypere, Daan Van Eenaeme, Frank Schaffler, Rudi Dujardin, Mirella Bruynseels, Hans Verdaat, Rollin Verlinde, Erwin De Lathouwer, Jankees Schwiebbe



Bosuilen broeden al heel vroeg in het jaar in holle bomen of nestkasten, bij voorkeur in oude loof- en gemengde bossen en in kasteelparken.

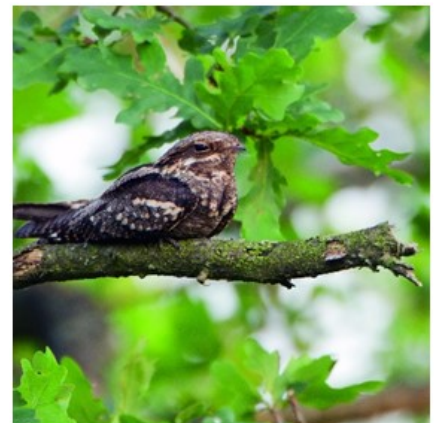
De bosuil verradt zijn aanwezigheid door zijn luide kenmerkende roep 's nachts. De soort leeft van kleine knaagdieren, egels, kleine vogels en zelfs kikkers.

Hij is een standvogel in België.

De nachtzwaluw is enkel 's nachts en tijdens schemering actief. Overdag rust hij op de bosbodem of op een horizontale tak waar hij supergoed gecamoufleerd is.

Hij houdt van mozaïkbossen, waar afwisselend open bosgebieden, bosranden, kapvlakten, heideterreinen en zandverstuivingen voorkomen.

Hij maakt een zeer vreemd geluid. Met zijn kleine bek vangt hij insecten in de vlucht.



TRIKS

op afspraak

0476206391

BEO886835861

triks.inge@gmail.com

Hellestraat 6

9080 Zaffelare

TRIKS

KAPSALON/ SCHOONHEIDSZORG

0476206391



Alhoewel de visarend hier slechts een doortrekker is, werd hij overvliegend gespot boven het Heidebos. De afgelopen jaren broedde hij in de Biesbosch in NL.

De visarend is een vrij kleine arend, die prooien vangt bijna even zwaar als hijzelf.

In de vlucht is hij goed te herkennen door zijn witte onderkant, zijn chocoladebruine bovenkant en zijn enigszins 'geknikte' vleugels.

Levendbarende hagedis legt geen eieren in tegenstelling tot andere hagedissen. Na een draagtijd van 3 maand worden de jongen geboren. De eitjes worden in het moederlichaam uitgebroed. Hierdoor zijn ze in staat zich voort te planten in onze "koudere" contreien waar de eieren niet afhankelijk zijn van de zonnewarmte om uit te komen.

Hij eet vooral insecten, spinnen en duizendpoten. Je kan hem zonnebadend spotten op warme zandige plekjes of droog hout. Hij vervelt geregeld om te kunnen groeien.



De alpenwatersalamander is met zijn heldere oranje buik een van de kleurrijkste watersalamanders. Van maart tot aug leven ze in koel voortplantingswater. Daar voeden ze zich met waterinsecten, kreeftjes, wormen en kikkervisjes.

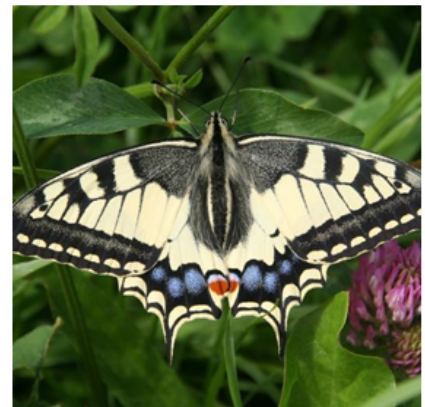
Na de voortplantingstijd kruipen ze aan land en worden nachtactief. Overdag slapen ze onder vermolmd hout, stenen of tussen boomwortels.

De alpenwatersalamander kan meer dan 20 jaar oud worden in het wild!

De koninginnenpage is met een spanwijdte tot 75 millimeter een van de grootste vlinders in België en Nederland.

De rups voedt zich vooral met schermbloemigen, zoals venkel, wilde peen, dille, pastinaak. Mogelijks zag je ze wel in je moestuin.

Als imago zie je hem 's zomers op open zonnige plekken in bossen, weiden, droge graslanden, maar ook op de vlinderstruik in je tuin!







Het bruin blauwtje is gemakkelijk te verwarren met het vrouwtje van het icarusblauwtje, dat ook bruine vleugels heeft.

Het bruin blauwtje heeft op de onderzijde van de voorvleugel echter geen vlekje aan de basis van de vleugel, het icarusblauwtje wel.

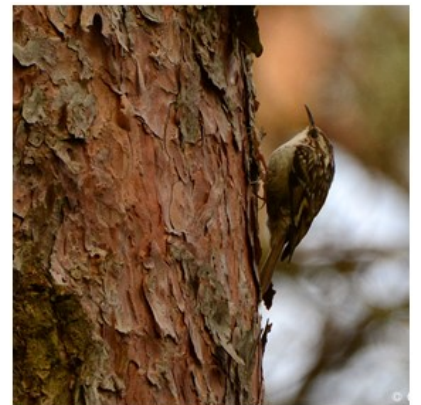
Het bruin blauwtje komt voor op warme graslanden, heiden en duinen.

De boomkruiper is moeilijk te onderscheiden van de schors van een boom.

Met zijn snavel haalt hij insecten, poppen en spinnetjes uit de schorspleten.

Zijn voorkeur gaat uit naar oude loofbossen, waaronder de ruwe stam van eik.

Hij is een standvogel in België en Nederland.



De tijger- of wespspin komt voor op graslanden en heidevelden. Zijn favoriete gerecht is sprinkhaan. Deze vangt hij makkelijk daar zijn web dicht bij de grond hangt.

Het is uitzonderlijk dat het mannetje de bevruchting overleeft want meestal spint het vrouwtje hem in om later als voedsel te dienen. Rond augustus, een maand na de paring, spint ze een cocon waarin ze haar 100'den eitjes afzet. De eitjes brengen zo de winter door en in het voorjaar komen de kleine spinnetjes tevoorschijn.

Kleine parelmoervlinder is een opvallende dagvlinder door spiegels op de onderkant en stippenpatroon op de bovenkant van zijn vleugels. Hij heeft een voorkeur voor droge, bloemrijke graslanden en duinen.

Per jaar kan hij tot 3 generaties voortbrengen. Als rups kent hij alleen viooltjes als waardplant, o.a. duinviooltje, het driekleurig viooltje en het akkerviooltje. Als vlinder is hij helemaal niet kieskeurig en bezoekt allerlei bloemen om zich tegoed te doen aan nectar.



Sleeplife is exclusieve dealer van  
**ergo sleep**

**Sleeplife**  
Voelbaar beter slapen

**BESTE**  
WINKELKETTEN VAN  
**BELGIË**  
2022-2023  
SLEPTE

### Gent-Oostakker

Antwerpsesteenweg 1124

(Naast afrit R4 Lochristi)

T. 09 355 98 01

di-vr: 9:30u-18u / za: 10u-18u  
zondag en maandag gesloten

### Maldegem

Koning Leopoldlaan 20F

T. 050 89 60 70

ma-za: 10u-18u  
zondag gesloten

### Sint-Niklaas

Heidebaan 13

(Naast Gamma, AVA papierwaren  
en DSM Keukens)

T. 03 778 23 20

ma-za: 10u-18u / zo: 14u-18u  
dinsdag gesloten

[sleeplife.be](http://sleeplife.be)

matrassen - boxsprings - lattenbodems - hoofdkussens - beschermers - dekbedden - bedtextiel

**Drinks**

**MAURICE DE CLERCQ & ZOON**

MOURICE DE CLERCQ & CHANDON  
CHAMPAGNE

### Adres

Dorp-Oost 133  
9080 Lochristi

### Contact

Tel. 09/ 355 57 55  
Fax 09/ 355 54 05  
[info@drinksdeclercq.be](mailto:info@drinksdeclercq.be)

### Openingsuren

maandag-vrijdag: 8u30-19u  
zaterdag: 8u30-18u30  
zondag: 9u-12u





## Winterse Heidebossprokkel

TEKST EN FOTO: GERT DU CHEYNE

**Het is winter, maar waar is de sneeuw gebleven? Missen jullie ook de sneeuw? Vroeger was er altijd sneeuw, uiteraard het ene jaar wat meer dan het andere maar sneeuw was nu eenmaal het kenmerk van een winter. Misschien krijgen we nog sneeuw in februari of wie weet in maart.**

Ik fiets langs het Heidebos en kijk over de akkers en groene weiden, neen geen verlept futloos geelgroen gras maar donkergroene frisse weiden, net als op het einde van de zomer. De klimaatverandering heeft al veel in de natuur door elkaar geschud. Er vliegen ganzen over, luidruchtige grauwe ganzen, maar ook zingende kol-ganzen. Het gros zijn zwijgzame toendrarietganzen, met zijn allen vliegen ze wat verderop naar de Moervaartvallei. Of toch niet allemaal en twintigtal grauwe ganzen tuimelen uit de hemel en zwaaien naar de grond.

Eenmaal in het bos kreukelt de wind door de kale takken. In een knoestige zomereik zit een buizerd mij aan te starren. Veel zin om weg te vliegen heeft hij niet, liever blijven zitten in zijn wollige bol veren die hem lekker warm houden. Wat verder op zorgt een groepje goudhaantjes voor een mengeling van ronddraaiende kleuren tussen de kale grauwe takken. Zolang het niet stevig vriest kunnen zij het hier nog wel een tijdje uithangen, maar als ik hen was zou

ik nu toch heel snel naar het zuiden trekken. Hun tengere lijfjes zijn amper bestand tegen felle vrieskou. De al even kleine flukse winterkoning zingt nog uit volle borst, hij heeft geen schrik van de vorst. Bij felle kou kruipt hij gezellig samen met soortgenoten in een holletje om het lekker warm te krijgen.

Een plompe vogel vliegt plots voor mij op - ik had hem helemaal niet opgemerkt - en valt wat verder neer tussen opvliegende bladeren. Ik grijp de vogel bijna tastbaar met mijn verrekijker, het is een houtsnip. Gelukkig had ik zijn vlucht goed gevolgd, want met zijn uitermate aangepaste schutkleur verdwijnt hij tussen de dorre bladeren. Er broeden nog steeds een paar van deze prachtige vogels in het bos, maar nu zijn er heel wat soortgenoten uit het noorden in het bos neergestreken. Behoedzaam zoeken ze naar insecten onder het bladertapijt.

Toegegeven, eigenlijk ben ik niet zo'n wintermens, de stilte en de grauweheid in het bos, doen mij steeds meer hunkeren naar de flamboyante lente. En neen daar kunnen de nu dansende sijsjes door het bos niks aan veranderen.





# De zandberg groeit

TEKST: SABINE DE PAUW

In het najaar 2022 kochten we in Moerbeke een nieuw perceel aan in de omgeving van de bocht Zandberg met een oppervlakte van 3025 m<sup>2</sup>, het rood ingekleurde deel op onderstaand kaartje.

Het perceel is hoofdzakelijk begroeid met grove den. Het perceel is vrij van 'koterijen' wat het beheerteam heel wat sloopwerk bespaart.

Het nieuw perceel paalt aan eerder verworven percelen ter hoogte van de Zandberg langs de N49 en maakt nu volwaardig deel uit van het natuurgebied Zandberg en wordt zo mee opgenomen in het beheer van het gebied. Dit stukje bos werd gekocht met als doel de versnip-

pering van de natuur een halt toe te roepen, zoveel mogelijk natuur in bescherming te nemen en daarmee de biodiversiteit te verhogen.



# De zandberg opgekuist

FOTO'S: ILSE THEUNIS

Natuurpunt kan in het Heidebos of de Zandberg op regelmatige basis nog kleine percelen verwerven. Soms staat er in die stukjes bos nog een weekendhuisje uit lang vervlogen tijden. Die huisjes staan er illegaal en moeten afgebroken worden. Bij de aankoop komt Natuurpunt met de eigenaars overeen om die zelf af te breken. De eigenaars of erfgenamen zijn tevreden dat Natuurpunt die klus klaart. Maar het is vaak vuil en veel werk.

Hiernaast enkele foto's van een van de werkdagen waarbij een oud weekendhuisje werd afgebroken. Eerst werden heel voorzichtig de asbestdaken verwijderd. De vrijwilligers die deze klus klaarden droegen speciale beschermkledij. De dag nadien werden dan de koterijen afgebroken. Daarna was nog minstens één dag nodig om alle tegels en klinkers weg te krijgen. Ook op dit stukje zal de natuur weer haar gang kunnen gaan. Dit perceel wordt mee opgenomen in het beheer van het natuurgebied de Zandberg.





# Terugblik op 25 jaar Heidebos



Foto's pagina links (boven naar onder, links naar rechts):  
Griet Buyse, Peter Wesemael (3x), Robby Reynebeau

Foto's pagina rechts (boven naar onder, links naar rechts):  
Jan Van Slycken, Peter Wesemael, Griet Buyse (2x)







25 jaar Heidebos bracht veel variatie. Demonstratie van en informatie over alle werken die plaatsvinden in het Heidebos, een terugblik op de geschiedenis en de evoluties van en in het gebied, kriebelbeestjes-wandeling, een ontdekkingsparcours op maat van kinderen, het paddenstoelenparcours, of gewoon gezellig komen genieten van het mooiste en lekkerste terras van Wachtebeke / Moerbeke en omstreken.

Op naar de volgende 25 jaar!  
Dank aan alle vrijwilligers en aanwezigen!





## Terugblik op 25 jaar Heidebos

De boshut was een weekend lang de uitvalsbasis voor alle activiteiten in het Heidebos. Deelnemers aan een begeleide wandeling, toevallige passanten, jong en oud, iedereen bleef graag genieten op het mooiste herfstterras.



### Foto's:

Griet Buyse    Leen Mareen  
                    Thierry Van Driessche  
Griet Buyse    Ward Stulens    Griet Buyse  
Ward Stulens    Griet Buyse    Thierry Van Driessche





# Restaurant De Moervaartheeve

Peene 5b  
9185 Wachtebeke  
09 342 77 61



## Welkom in De Moervaartheeve!

Geopend van woensdag tot en met zondag.  
Gesloten op maandag en dinsdag.

Speelhoek en speeltuin, terras en tuin.  
Ligging dichtbij het Heidebos.



Elke zondag is er schepijs en kruidenmengsels van 14:00u tot 17:00u.

Tijdens de week is het enkel afhalen van dozen ijs na afspraak.

Dit bij een kruidig gezin waar iedereen zijn ijsje bijdraagt.

Vieruitersten 1    9185 Wachtebeke    België





Natuurpunt  
Moervaart-Zuidlede  
wenst jou een  
BUITENgewoon  
mooi jaar!



© Gert Du Cheyne

## Succesvolle bomen- en struikenverkoop

Niet minder van 74 personen kochten bij Natuurpunt bomen of struiken tijdens onze verkoop. Dit leverde in totaal een verkoop op van 2412 'stuks'. Dit gaat zowel over grote loofbomen, bessen-en andere struiken, bosplantsoen, fruitbomen,... Onze vrijwilligers die alle boompjes en struiken juist sorteren hadden veel werk!

Het grootst aantal bestellingen kwam uit Lochristi, gevolgd door Wachtebeke en Moerbeke. De vrijwilligers die alle boompjes en struiken op zaterdagochtend uitvoeren hadden een ferm parcours af te leggen. Maar alles liep vlot. Ook vanuit verschillende gemeenten rond ons werkingsgebied kregen we bestellingen binnen. Die mensen komen dan hun bestelling zelf ophalen.



### Komende activiteiten

Van zodra er meer details bekend zijn van de activiteiten na 19 maart, plaatsen wij deze info op onze website [www.heidebos.be](http://www.heidebos.be)

Daar kan je altijd alle info raadplegen.

**Volg jij onze Facebookpagina?**

**[www.facebook.com/natuurpuntmoervaartzuidlede/](http://www.facebook.com/natuurpuntmoervaartzuidlede/)**

**Ook op onze website vind je altijd de laatste nieuwe info en kan je inschrijven voor activiteiten. Neem eens een kijkje op [www.heidebos.be](http://www.heidebos.be)**